

ШЫҢ

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ниң Дээди Советинин болгаш Министрлер Чөвүлелинин органы

ХОЙЖУЛАРНЫҢ ЧЫМЫШТЫГ АЖЫЛ-ИЖИ

Хой ажылы—республиканың мал асылында көп адырларның бирээси. Хой ажылы ажил-агыйларның нити өрүлганын 55 хуун, ынчаарга хой эди эът бугуругезиниң 52—56 хууун берип турар.

Колхозтар болгаш совхозтар хойну бүдүн чыл дургузунда кадарар делгем оदारлар. Хой ажылында 5000 ажыг хойжулар амылдап турар. Хойжуларның арасында бодунуң харзиниң мастерлери—ат-сурагыл кижилер хой. 1971 чылда республиканың 108 хойжуу төрүр 100 хойга онааштыр 100 болгаш он-даа хой хураганын, 257 хойну—90—99 чедир хураганын менди дарууттурган. Эң дээр хойжуларга «Сая» совхозта Хертек Чымба, «Сут-Хал» совхозта Оврик Доржу, «Злегес» совхозта Уин-оол Бавун-оол, «Тиилелге» совхозта Оржан Очур, «Нара-Хаз» совхозта Таиса Курно-сено, «Чуадыр» колхозта Мансим Сувандин болгаш өскө-ле-даа хамаарып. Олар ак сөткилдик, карак кызыл кучанылы-биле хундуңгелди чедип алганнар.

Мурнакчы хойжуларның амылының бедик көргүзүглерин хойнуң кызырар чоруун эвээжериниң болгаш малдың чаш талуңуң өлүп хараанын бөлүрүбүзүнүн аргазын хой-хай ажил-агыйларга берген. Чимжа, Кызыл хоорай Советинин, Наа-Хем, Эрин база Тес-Хем райондарының ажил-агыйлары төрүр чүс хойга онааштыр нитизи-биле 90-дан өрү хура-ганын менди дарууттурган алган.

Хойжулар-биле чөргөлөшүр, чаш хураганары азырал дарууттарынга дузалап турар саймандиктер хой ажы-лы хөгжүдериниң херзинге өлүп салышыны кирип турарын демдеглээр херек. Чаа төрүттүгөн муң-муң хураганары менди өлүп дарууга оң кимилерин мергенликпен болгаш ак сөткилдик күш-ажылындан хой-биле хамаарып. Бу чутула херекке комсомолчулар болгаш аныктар хойжу-ларга улуг дузаны чедирип турарлар. Хой олдаашкынын үезинде чыл бурду-ле республиканың хойжуларына 700 ажыг аныктар дузалап турар.

Республиканың беш муң ажыг хойжуларының кызыман, шуудуру күш-ажылынын ачылы-биле эртен чылын рес-публикага хойнуң баш санына 8 муң, төрүр хойларның санын-га 14 муң баш немешкен. Төрүр хойнуң баш санының өзү-деги бо чылын дүк болгаш эът бугурун улам-на көвү-де-дир органы берип турар.

Эртен чылын республикага хойнуң баш саны өзүлдеги болза-даа күрүне дүк садарының база хойну өстүрү-риниң планын оналганын күөстүткенин, хой амылдыглар Тө-рүн чурттуң мурунуга өрлөп артынын демдеглээр херек. Оң кол чылдаганы чүл дээр хойнуң улуг харамчалыг бол-ганы-дыр. Эртен чылын хой хой өлүп хараан, оң иштине-де чаш хураган 26 муң ажыг. Ара салганын болгаш өлүг тө-рүттүгени кетип алырга, эртен чылын 47 муң хураган чедир алдынмай барган. Бу чорук дүктү болгаш хой эди-ниң садарынын планын күөсүдеринге багыт садарын чедирген. 1971 чылда алган хураган 1970 чылдан 27 муң баш азайып болган. Ылаңгыч чаш хураганарың харамчалыг Улуг-Хем районун ажил-агыйларын эң-не хой болган. Ол ык-наш Таңды, Бин-Хем, Чөн-Хемчи, Өвүр районнар чаш ху-раганарын эртен чылын дык азайтып алган.

Хойнуң баш санын өстүрүрүндө шаң мындагы байдал шың-гы дууразынын бөлүрүрүр турар. Чүгө дээр тоску беш чылдың ийги чылында хой ажылының талазы-биле улам-на улуг сорулгалар салдынып турар болгаш.

Бо чылын республикага хойнуң баш санын 11,4 хуу өстү-р, хой буруздунд 2,4 кг дүктү кырып алып ужурут. Заңеттуг деңди-биле алырга, барык-на 3000 тонна дүктү күрүнеге садары эржем чутула. Бу чин эвес план. Ын-чалза-даа ажил-агыйны мергенликтер чорудар, даандырган ажылга бугу хойжулар ак сөткилдик, кызыман болор болза, план күөстүткенин болор.

Хойнуң баш санын өстүрүрүндө болгаш оң продуктулуун бедириниң талазы-биле оналганын чедириниң күө-сүрүр дээш демселдиң нити системасында эң чутула хемчө-лө-рүн бирээси болза, хойнуң олдаашкынын организастыг эртерери, чаш хураганары менди дарууттары болор. Бо чылын кышы болгаш эрте-часны айларда колхозтарга база совхозтарга 380 муң ажыг хураганын алган турар ужурут. Ол чорук колхозтардык болгаш совхозтарнык, көдөз ажил-агый эргелдериниң бүгү удуру-чуларынын, зооветспециа-листтерин, а ол ыкнаш партия, комсомол райондарынын, райкүөсөмдарынын талазындан онза кичээгенин негеп турар.

Хой ажылында кол нийилер болор бугу хойжулар эң эң-не күжүнишкенин амылдаар хүлээлгели. Бу дээр хой-жуларнык «дүктү» ажаап алышыны-дыр. Хойнуң баш са-нын өстүрүрүндө чыл түңгелдери, хой эдын, дүктү бугу-рун база садары амгы бо чутула кампаныга кайы хире че-динишкенин белеткенгинден, ону мергенликтер, организастыг чорударында хамаарып.

Хой олдаашкынында белеткенде аар-саар дээр чүүлдер чок. Маңаа бугу-ле чүүлдер: дуржулгалыг, эки белетке-тинген, бодунуң херзин билир саймандиктер, чыгып, делгем намаалар, четчир саныг бөдүн болгаш чулуттуг чөмөр бүрүн бар турар херек. Мурнакчы ажил-агыйлар болгаш дур-жулгалыг хойжулар бо ыштык олдаашкы кампанынга ык белеткенин алганнар. Ам хойнуң олдаашкынын рес-публиканың муруну болгаш барынын таланы райондарының ажил-агыйларында эгелй берген. Баштайгы медалер өзүгар алырга, ол кампаны багыт өзгөргөн, төрүттүгөн хура-ганнар менди алдынып турар.

Чаш хураганарың өлүп хараар чоруун бөлүрүбүс дээш, бугу-ле хемчөлөрин алып херек. Хой олдап эгелзэн нөдөн-мөргө чогуур саныг саймандиктерин чорударын сададып болбас. Хой олдаашкынын үезинде бо чымыштыг ажил-дың кижилеринге амыдырал-чуртталганың таарымчалыг бай-далдарын, шаңнал-макталды тургузары ажил-агыйларның удуручуларынын, партия, совет, комсомол болгаш көдөз ажил-агый органдарының кичээгенин төвүне турар ужурут.

ТУКТУ ТЫВЫСКАН

Эрин районун амыдырал-ле обкомунуң шилчир Кы-зандырыла комбинатына рес-публиканың амыдырал ханды-рыла комбинатынын ара-зында социалисттик чарык-та 1971 чылдың IV кварталында эки түдөөдө көргүзөт. Бүдү-рүге планын 131 хуу, а чыл-панын ийгилик-биле 111,5 хуу күөсүткөн. Тыва АССР-ниң Чоюнуң амыдырал хан-дырыла мивалтерствозунун болгаш тус червиң бугуру-ге болгаш комсомол ажил-агый база амыдырал хандырыла амыдыралчыларын профво-

ЧӨВҮЛЭЛ ХУРАЛ

Варшава Керезиниң кир-жакчилери күрүштеринде По-литиктиг консулдарын икити ко-митетиниң чөвүлэ хуралы январь 25-те Пратада амыс-тыган.

Чөвүлэ хуралда киржин ту-рарар болза: Болгария Улус Республика-дан — Тодор Живков — Бол-гариялык Коммунисттик пар-тиясының ТК-ның Бирги сек-ретари, Болгария Улус Ре-спубликаның Күрүне чөвүлели-нин Даргазы, делегациянын баштыгы; Ставо Тодоров — БКП ТК-ның Политбюроунуң кеңигүчү, БУР-лун Министр-лер Чөвүлелинин Даргазы; Пе-тр Младенов — БКП ТК-ның кеңигүчү, даштык херектер ми-нистри; Совет Социалисттик Респу-бликаларын Эвалелинде — Л. И. Брежнев — Совет Эвалели-нин Коммунисттик партиясы-ның ТК-ның Чидиге секретари, делегациянын баштыгы; А. Н. Косыгин — СЭКП ТК-ның Политбюроунуң кеңигүчү, СССР-ниң Министрлер Чөвү-лелинин Даргазы; К. Ф. На-зиев — СЭКП ТК-ның сек-ретари; К. В. Русаков — СЭКП ТК-ның кеңигүчү, СЭКП ТК-ның кидис эргелекчиси; В. В. Кузнецов — СЭКП ТК-ның кеңигүчү, СССР-ниң даштык херектер министрлинин бирги орадыкчысы;

Чехословакия Социалисттик Республикадан — Густав Гусяк — Чехословакиялык Коммуни-сттик партиясының ТК-ның Чи-диге секретари, делегация-нын баштыгы; Людвик Свобода — ЧКП ТК-ның Президи-умунуң кеңигүчү, ЧССР-ниң Прозиденти; Любомир Штрома — ЧКП ТК-ның Пре-зидиумунуң кеңигүчү, ЧССР-ниң чазалын Даргазы; Ваца-Бизак — ЧКП ТК-ның Пре-зидиумунуң кеңигүчү, сек-ретари; Богуслав Хлеушек — ЧКП ТК-ның кеңигүчү, даштык херектер министри.

Чехословакиялык Коммуни-сттик партиясының ТК-ның Чи-диге секретари эң Г. Гусак чөвүлэ хуралды аяктып болган Пратада негиз деле-гацияларга хуретин хамыма-дан байыр чедирген.

Баштайгы хурал Германия Демократтыг Республикасының деле-гациясынын баштыгы, ГСЧП ТК-ның Бирги секретари эң Э. Ховенкерниң даргалаашкы-чы-биле эртек.

Кежээки хуралга Польша Улус Республикасының деле-гациясынын баштыгы, ПКАП ТК-ның Бирги секретари эң Э. Герек даргалаа.

Чөвүлэ хурал «Европаның тайбынчы, амык чок чорукту болгаш кады амыдырал-ганың чутула айтыртыларын ден айтыртып чуталаашкын көргөн.

Чөвүлэ хуралды амылында Варшава Керезиниң кир-жакчилери күрүштеринде Нат-тык чөкөстүг күчүрүлгенин кол команданың Совет Эвалелинин Маршалы И. И. Якубовский болган Варшава Керезиниң киржакчилери кү-рүштеринде Политиктиг кон-сулдарын икити ко-митетиниң чидиге секретари П. П. Фи-рробай олар киржин турар.

Кежээки хуралга Польша Улус Республикасының деле-гациясынын баштыгы, ПКАП ТК-ның Бирги секретари эң Э. Герек даргалаа.

Чөвүлэ хурал «Европаның тайбынчы, амык чок чорукту болгаш кады амыдырал-ганың чутула айтыртыларын ден айтыртып чуталаашкын көргөн.

Чөвүлэ хуралды амылында Варшава Керезиниң кир-жакчилери күрүштеринде Нат-тык чөкөстүг күчүрүлгенин кол команданың Совет Эвалелинин Маршалы И. И. Якубовский болган Варшава Керезиниң киржакчилери кү-рүштеринде Политиктиг кон-сулдарын икити ко-митетиниң чидиге секретари П. П. Фи-рробай олар киржин турар.

Кежээки хуралга Польша Улус Республикасының деле-гациясынын баштыгы, ПКАП ТК-ның Бирги секретари эң Э. Герек даргалаа.

Чөвүлэ хурал «Европаның тайбынчы, амык чок чорукту болгаш кады амыдырал-ганың чутула айтыртыларын ден айтыртып чуталаашкын көргөн.

Чөвүлэ хуралды амылында Варшава Керезиниң кир-жакчилери күрүштеринде Нат-тык чөкөстүг күчүрүлгенин кол команданың Совет Эвалелинин Маршалы И. И. Якубовский болган Варшава Керезиниң киржакчилери кү-рүштеринде Политиктиг кон-сулдарын икити ко-митетиниң чидиге секретари П. П. Фи-рробай олар киржин турар.

Кежээки хуралга Польша Улус Республикасының деле-гациясынын баштыгы, ПКАП ТК-ның Бирги секретари эң Э. Герек даргалаа.

Чөвүлэ хурал «Европаның тайбынчы, амык чок чорукту болгаш кады амыдырал-ганың чутула айтыртыларын ден айтыртып чуталаашкын көргөн.

Чөвүлэ хуралды амылында Варшава Керезиниң кир-жакчилери күрүштеринде Нат-тык чөкөстүг күчүрүлгенин кол команданың Совет Эвалелинин Маршалы И. И. Якубовский болган Варшава Керезиниң киржакчилери кү-рүштеринде Политиктиг кон-сулдарын икити ко-митетиниң чидиге секретари П. П. Фи-рробай олар киржин турар.

КУШ-АЖЫЛЧЫ ТЫВА ШАЛЫПЧЫ ЭЭЛЧЕГЖЕ КИРИПКЕН

ТЫВАНЫҢ АЖЫЛЧЫ ЧОННАРЫНЫҢ ТӨЛЭЭЛЕКЧИЛЕРИНИҢ ХУРАЛЫ

Январь 25-те Политиктиг чырыдышкыме баяндыкта Тываның бугу райоңдарының база оң байымын амыс-тыгылар — партия, совет, профводел ажил-агыйлар, ажил-агыйларын уду-ручулары көдөз ажил-агый болгаш улетир бугуругези, коммунал болгаш амыдырал хандырылыгынын, садгынын, хандырылыгынын мурунчалары чыгып келген. Хуралды кир-жакчилери эртен күш-ажылы чылды түдөөдө ийде-лейт ажил-агыйлар, привиле-гиялар бу-биле чуталаашкын беш чылдың ийги чылдыда республиканың улус ажил-агыйның бүгү адырларын, экономикаынын хөгжүдүзү-нин кол утгарылыгынын таргартылар.

Күтүлүг Совет күрүвениң чарык чүс чыл бугурун юбле-динге адыр болдурган күш-ажылы ээлегече кирип тура, хуралды ажил-агый активиниң утгарылыг киржакчилери Ты-ваның бүгү ажил-агыйларын тура-соруун ийдегеледи. 1972 чылда бедиктеп со-циалисттик хулаагелери ал-галар.

Эртен чыл болза, Комму-нисттик партияның болгаш Со-вет күрүвениң бүгү совет удурун амыдыралына, биз-нет Төрүн чуртувустуң ко-муналыг оруктап чедириниң бургунаарынагына на-чаар-даа ажал урук ужу-ру-дуга төвүлүг болушкунар-биле долдурган чыл болган деп, Тыва АССР-ниң Министр-лер Чөвүлелинин Даргазы эң

М. К. Мендуме актив хуралы-га кылган болууң илеткелди-ге айткан. СЭКП-ниң XXIV съездинин айтканын эконо-мика болгаш куаттуу тургу-зушкунуунуң улуг адырларын амыдырал ботталдыр-ыланд, совет кижилер чаа беш чылдың бирги чылын бо-лоткыт болган күш-ажылы уду-рутуң көдүрүшү-биле че-динишкенин доостан. Совет улус беш чылдың ийги чы-рыкчы — Совет Социалисттик Республикаларын Эвалелинде негеделер бугурувун та-маарык дээр ажил-агый болгаш ажил-агый удуруту-ду бүдүрүн тодарай билген турарынын эртектеп чуталааш-даа мында.

Тыва АССР-ниң Дээди Совет-диниң III сессиязы 1971—1975 чылдарда бизнет республика-ның улус ажил-агыйның төг-жүдүзүниң планын, 1972 чыл-да улус ажил-агыйның пла-нын бадылаан. Ол планынын партиянын XXIV съездинин Директиваларына болгаш СССР-ниң Дээди Советинин база РСФСР-ниң Дээди Совет-диниң сессияларынын шил-чирлеринге дүңгүрү тургу-суна.

1971 чылдың планын олаа-галарын күөсүдир дээш со-циалисттик чарыкты келбарткан. Совет Тываның ажил-агый чон-нары улус ажил-агыйның планлары болгаш боттары-ның социалисттик хулаагеле-рин күөсүдиргич көсүк че-динишкенин чедип алган-нар. Республика улетир про-дукция бугурувунин план-ын 105,4 хуу күөсүткөн. 1970

Конференцияга чуталаашкын айтыртыларын талазы-биле «Тыва даг-дугу» комбинаты профводелиниң катталып комитетиниң даргазы Х. Ч. Са-рылгар, «Чыра-Бажы» совхоз-туң салгычы, СССР-ниң Дээди Советинин депутаты К. С. Хомушук, «Тилелге» совхоз-туң директору И. Г. Лаври-ненко, «Тыва кобальт» комби-наты профводелиниң катталып комитетиниң даргазы Г. В. Тарванова, «Талы» совхозтуң хойжуу Г. Э. Чудурунай.

Конференцияга чуталаашкын айтыртыларын талазы-биле «Тыва даг-дугу» комбинаты профводелиниң катталып комитетиниң даргазы Х. Ч. Са-рылгар, «Чыра-Бажы» совхоз-туң салгычы, СССР-ниң Дээди Советинин депутаты К. С. Хомушук, «Тилелге» совхоз-туң директору И. Г. Лаври-ненко, «Тыва кобальт» комби-наты профводелиниң катталып комитетиниң даргазы Г. В. Тарванова, «Талы» совхозтуң хойжуу Г. Э. Чудурунай.

1971 чылда мал ажилынын продуктуларын бугурур бол-ган садар талазы-биле социалисттик чарыктын түдөөдө СЭКП обкомунуң бугуруу, Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвү-лели болгаш обкомунуң чуталаашкын көргөн. Тываның колхозтары болгаш совхозтары күрүнеге сүт садарынын пла-нын болгаш социалисттик хулаагени 107 хуу, ээти—101,4 хуу күөсүткөн.

Эртен чылга бодарга 1004 тонна сүт, 647 тонна ээти хойну бугурур, бир инекче онааштыр саадынан 99 кило-граммга көвүдөткөн, малдың башы алаан өскөн.

Каа-Хем районун ажил-агыйларын бедик көргүзүглерин чедип алган. Күрүнеге сүт садарын 100,9 хуу, ээти—104,4 хуу, дүктү—114,4 хуу күөсүткөн. Бо район эртен чылга бо-дарага сүт, дүк бугурун, малдың чаш төлүн алырп кө-вүдөткөн болгаш малдың өдүр чоруун кызырган.

Таңды районун, Кызыл хоорай Советиниң малчылары багыт эвес көргүзүглерин болган.

Эртен чылга бодарга ниятталы-биле республикада дүк бугурувун болган күрүнеге садар, малдың чаш төлүн алырп кызыртылган, күрүнеге сүт садарынын планын 28, сүтү—7, дүктү—29 хуу көдөз, совет күөсүткенин СЭКП обкомунуң бугуруу, республиканың Министрлер Чөвүлели болгаш обкомунуң чидиге элестеткен.

Мастерскаянык эжин аш-дык, богааны артап кирип ора-ла, максаларын ирмы-ның аялганы кижилер сөптө-лө-дү чоруд.

«Тик-тоқ, тик-тоқ», эки-хак, тик-хак» дээш даш-ши-мел ажилын хандарын ийи-мөшкөшүнүн, күжүнишкени-нин үнө турган.

Мастерская нити ниде тур-гусак техника-биле долган. Мырнай чал-чаа кирип эк-кеген, хари, доку беки эри-зон тракторлар, алаан үде-кегел, ам сөптөгөлдө үнөр теккенери-даа бар, трактор-лорун илчирбелери, салаалары болгаш өскө-даа дзы-бүрү кезектер сөптөгө шөлүде ы-ка хой.

«Тик-тоқ, тик-тоқ»... Нидыг алаалар димиренишкан, ме-ханайторлар адыржып чута-лашкын, чымдык хари-даа ийи-мөшкөн каан турарлар.

Дарганыр чек. Иван Лиев доку харины канды-даа эрке дөмөйлөшөс анда-ла бир де-мирин салган, конканын ба-за кызырда, электир-биле хөдө-лөтүр маса «тик-тоқ, тик-тоқ» кылдыр хаккылаан сөөндө, ленти «кейир-дүрү» чок демир чоруту чадалып чоруй-чоруй, чутула кезек болу берген. Он соок стуга сүп кадырдап, ы-

паш партияның съездинин шилчирлерин ботталдыр дээш демселге чаа үе-чөдө-ликте дөмө болур. Тоску беш чылдың күдүрүшкенин про-граммалы бугурувунин курал-ыларын дозу ажил-агыйлар-че, массаларың тогадыкчы ниятталышкын көдүрүрчө уланган. Онү күөсүдери — бүгү удурун сорууга. Бизнет планынын чедириниң күөсүдери кижил бугу-рутуң ажилында, болу-га, алаа даяккап ажил-херекке негеделер бугурувун та-маарык дээр ажил-агый болгаш ажил-агый удуруту-ду бүдүрүн тодарай билген турарынын эртектеп чуталааш-даа мында.

Тываның көдөз ажил-агыйларын ажил-агыйларын чылды база чедириниң доостан Алар-Бойдустун байдалы та-арымча чок болза-да, колхоз-тар болгаш совхозтар күрү-неге тарга ажал планын күөсү-ткөн. Республикага ортук дүктү 7,3 центнер болуп тур-да, гектардан-на 10 центнер дүктү адырп хандырып шыдаан. Таңды районун ажил-агыйларын күрүнеге та-раа садарынын планын күөсү-диргич эң-не төлөткит салышканын келбарткан. Кызыл-Хем районун «Ханды-кобальт», «Мезетей», «Тиле-лге», «Кос-Тей», «Ала-Мадар», «Бурганга» совхоз-тар дүктү алаап алышкы-нын чедириниң чорудуу, планды алып күрүнеге хой тарайып сатканнар.

Мал ажилынын продукци-яны бугурур элөөн эмгекчи-нин, нитинин малдын продукту-ду бөдөн, ол чорук күрүне-ге сүт болган эң садар тала-мынде 1971 чылдың планын болгаш социалисттик хулаагеле-рин ажал күөсүдир арганы

дериниң область чөвүлелини болгаш ревизи комитетиниң чаш составы сонгаан. Ол шыкка СССР-ниң профводел-дериниң XV съездинин баар делегаттар соңуру дутайыда айтыртып чуталаашкын, ола-баар делегаттар «Евек» сов-хозтуң хойжуу С. Н. Күзү-гетти, обкомунуң чидиге дар-газы Т. Ч. Порбуун сонгаан.

СЭКП ТК-ның кеңигүчү, партия Тыва обкомунуң бирги секретари С. К. Тока конфе-ренцияны ажилында киржин чүе чуталааш.

Конференцияга профводел-дериниң область чөвүлелини болгаш ревизи комитетиниң чаш составы сонгаан. Ол шыкка СССР-ниң профводел-дериниң XV съездинин баар делегаттар соңуру дутайыда айтыртып чуталаашкын, ола-баар делегаттар «Евек» сов-хозтуң хойжуу С. Н. Күзү-гетти, обкомунуң чидиге дар-газы Т. Ч. Порбуун сонгаан.

СЭКП ТК-ның кеңигүчү, партия Тыва обкомунуң бирги секретари С. К. Тока конфе-ренцияны ажилында киржин чүе чуталааш.

СЭКП ОБКОМУНДА, ТЫВА АССР-НИҢ МИНИСТРЛЕР ЧӨВҮЛЕЛИНДЕ БОЛГАШ ОБЛПРОФЧӨВҮЛЕЛИНДЕ ЧАРЫШТЫҢ ТИЛЕКЧИЗИ—КАА-ХЕМ РАЙОН

1971 чылда мал ажилынын продуктуларын бугурур бол-ган садар талазы-биле социалисттик чарыктын түдөөдө СЭКП обкомунуң бугуруу, Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвү-лели болгаш обкомунуң чуталаашкын көргөн. Тываның колхозтары болгаш совхозтары күрүнеге сүт садарынын пла-нын болгаш социалисттик хулаагени 107 хуу, ээти—101,4 хуу күөсүткөн.

Эртен чылга бодарга 1004 тонна сүт, 647 тонна ээти хойну бугурур, бир инекче онааштыр саадынан 99 кило-граммга көвүдөткөн, малдың башы алаан өскөн.

Каа-Хем районун ажил-агыйларын бедик көргүзүглерин чедип алган. Күрүнеге сүт садарын 100,9 хуу, ээти—104,4 хуу, дүктү—114,4 хуу күөсүткөн. Бо район эртен чылга бо-дарага сүт, дүк бугурун, малдың чаш төлүн алырп кө-вүдөткөн болгаш малдың өдүр чоруун кызырган.

Таңды районун, Кызыл хоорай Советиниң малчылары багыт эвес көргүзүглерин болган.

Эртен чылга бодарга ниятталы-биле республикада дүк бугурувун болган күрүнеге садар, малдың чаш төлүн алырп кызыртылган, күрүнеге сүт садарынын планын 28, сүтү—7, дүктү—29 хуу көдөз, совет күөсүткенин СЭКП обкомунуң бугуруу, республиканың Министрлер Чөвүлели болгаш обкомунуң чидиге элестеткен.

Мастерскаянык эжин аш-дык, богааны артап кирип ора-ла, максаларын ирмы-ның аялганы кижилер сөптө-лө-дү чоруд.

«Тик-тоқ, тик-тоқ», эки-хак, тик-хак» дээш даш-ши-мел ажилын хандарын ийи-мөшкөшүнүн, күжүнишкени-нин үнө турган.

Мастерская нити ниде тур-гусак техника-биле долган. Мырнай чал-чаа кирип эк-кеген, хари, доку беки эри-зон тракторлар, алаан үде-кегел, ам сөптөгөлдө үнөр теккенери-даа бар, трактор-лорун илчирбелери, салаалары болгаш өскө-даа дзы-бүрү кезектер сөптөгө шөлүде ы-ка хой.

«Тик-тоқ, тик-тоқ»... Нидыг алаалар димиренишкан, ме-ханайторлар адыржып чута-лашкын, чымдык хари-даа ийи-мөшкөн каан турарлар.

Дарганыр чек. Иван Лиев доку харины канды-даа эрке дөмөйлөшөс анда-ла бир де-мирин салган, конканын ба-за кызырда, электир-биле хөдө-лөтүр мас

